

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/140327,W-setna-rocznice-konstytucji-marcowej-Wystawa-Polski-gen-wolnosc-150-lat-walk-o.html>
20.05.2024, 00:17

W setną rocznicę konstytucji marcowej. Wystawa „Polski gen wolności. 150 lat walk o Niepodległość” - Michałowice, 17 marca - 5 maja 2021

W setną rocznicę uchwalenia konstytucji marcowej na pl. Piłsudskiego w Michałowicach (pow. krakowski) dyrektor krakowskiego IPN dr hab. Filip Musiał i wójt Antoni Rumian otworzyli wystawę „Polski gen wolności. 150 lat walk o Niepodległość”.

Michałowice są ważnym miejscem w tradycji walk o niepodległość. Tu znajdował się kordon graniczny między Cesarstwem Rosyjskim a Cesarstwem Austro-Węgierskim i w tym miejscu 6 sierpnia 1914 r. wkroczyła do Królestwa Polskiego Pierwsza Kompania Kadrowa.

Wystawa, która pozostanie przed Urzędem Gminy w Michałowicach do 5 maja 2021 r., pokazuje najważniejsze momenty walk o polską państwowość, poczynając od konfederacji barskiej, poprzez insurekcje, powstania i rewolucje, na I wojnie światowej kończąc. Na planszach zaprezentowano także biogramy wybitnych postaci, które przyczyniły się do odzyskania niepodległości. Znajdziemy tutaj Kościuszkę, Mickiewicza, Traugutta czy Piłsudskiego, ale też bohaterów mniej znanych, jak ks. Brzóska czy Karol Sienkiewicz.

Konstytucja marcowa

Ustawa zasadnicza z 17 marca 1921 r. (konstytucja marcowa) wprowadzała zasady państwa demokratycznego o ustroju republiki parlamentarnej. Nadrzędną władzę miał Sejm, kontrolujący działania rządu. Połączone siły Sejmu i Senatu, jako Zgromadzenie Narodowe, dokonywały wyboru Prezydenta RP, który pełnił przede wszystkim rolę reprezentacyjną.

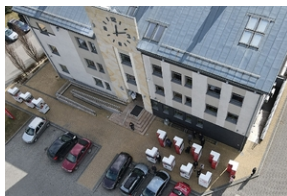
Konstytucja marcowa przyznawała możliwość udziału w wyborach kobietom, ale też dawała wszystkim szereg innych praw obywatelskich, takich jak: ochronę życia i wolności, równość wobec prawa, wolność myśli i przekonań, wyboru miejsca zamieszkania, tajemnicę korespondencji, wolność prasy i sumienia, nauki i nauczania, prawo organizowania się, strajków i urządzania zgromadzeń, nienaruszalność własności prywatnej przez państwo. Była to jedna z najnowocześniejszych konstytucji ówczesnej Europy. Przetrwała do sierpnia 1926 r. Miała fundamentalne znaczenie dla historii Polski, porządkowała system prawno-ustrojowy i była finałowym aktem walk o niepodległy byt państwa.

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)

17.03.2021,
Michałowice. Otwarcie
wystawy „Polski gen
wolności. 150 lat walk o
Niepodległość”. Fot.
Janusz Sięzak (IPN)